

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 21g/2017

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alin. (2) și (4)
din Codul de procedură penală al Republicii Moldova
(subiecții cu drept de reluare a urmăririi penale)

CHIȘINĂU

9 martie 2017

Curtea Constituțională, statuând în componența:

DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU,
DI Victor POPA,
DI Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă la 16 februarie 2017,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 9 martie 2017 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alineatele (2) și (4) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, ridicată de avocatul Emanoil Ploșnița în dosarul nr.21r-83/17, aflat pe rolul Curții de Apel Chișinău.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională la 16 februarie 2017 de către completul de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău (Iurie Iordan, Maria Negru și Gheorghe Iovu), în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, precum și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin ordonanța Procurorului General interimar din 2 noiembrie 2016, s-a dispus, printre altele, anularea ordonanței procurorului din cadrul Procuraturii mun. Chișinău din 13 martie 2013 privind încetarea urmăririi penale în privința lui F.G., cu reluarea urmăririi penale.

4. Nefiind de acord, avocații lui F.G. au depus o plângere la judecătorul de instrucție din cadrul Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, prin care au solicitat anularea ordonanței Procurorului General interimar din 2 noiembrie 2016.

5. La 1 decembrie 2016, în adresa Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, a parvenit cauza penală privind învinuirea lui F.G. de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) [*Escrocheria*] și art. 335 alin.(1) [*Abuzul de serviciu*] din Codul penal.

6. La 6 decembrie 2016, judecătorul de instrucție din cadrul Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, și-a declinat competența de examinare a plângerii avocaților în favoarea instanței de judecată care judecă fondul cauzei.

7. În cadrul examinării cauzei în fond, avocații inculpatului F.G. de asemenea au depus cereri privind declararea nulității ordonanței Procurorului General interimar din 2 noiembrie 2016.

8. Prin încheierea din 9 ianuarie 2017, examinând plângerea și cererile avocaților inculpatului F.G. privind anularea și declararea nulității ordonanței menționate, prima instanță a dispus respingerea solicitărilor avocaților ca fiind neîntemeiate. Totodată, instanța de judecată a menționat în mod expres că încheierea separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

9. Totuși, avocații inculpatului au contestat cu recurs încheierea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri.

10. La 27 ianuarie 2017, în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, avocatul Emanoil Ploșnița a depus o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 alin. (2) și (4) din Codul de procedură penală.

11. Prin încheierea din aceeași dată, instanța de apel a dispus ridicarea excepției de neconstituționalitate și transmiterea sesizării Curții Constituționale pentru soluționare.

B. Legislația pertinentă

12. Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr. 78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 114 Înfăptuirea justiției

„Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 120 Caracterul obligatoriu al sentințelor și al altor hotărâri judecătorești definitive

„Este obligatorie respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, precum și colaborarea solicitată de acestea în timpul procesului, al executării sentințelor și a altor hotărâri judecătorești definitive.”

Articolul 124 Procuratura

„(1) Procuratura este o instituție publică autonomă în cadrul autorității judecătorești, ce contribuie la înfăptuirea justiției, apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanei, societății și statului prin intermediul procedurilor penale și al altor proceduri prevăzute de lege.

[...]”

13. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M.O., 2013, nr.248-251, art. 699) sunt următoarele:

Articolul 287 Reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire

„Alin. (1) art.287 abrogat prin Legea nr.197 din 28.07.2016, în vigoare 09.09.2016]

Notă: Se declară neconstituțional alin.(1) art.287 prin Hotărârea Curții Constituționale nr.12 din 14.05.2015, în vigoare 14.05.2015

(2) Reluarea urmăririi penale se dispune de către judecătorul de instrucție în temeiul demersului procurorului sau în cazul admiterii plângerii depuse împotriva ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale ori de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire.

(3) În cazul reluării urmăririi penale în condițiile prezentului articol, dacă, pe baza datelor din dosar, procurorul consideră necesar luarea unei măsuri preventive sau unei măsuri asiguratorii, el dispune luarea măsurii necesare sau, după caz, face propunerile respective judecătorului de instrucție.

(4) În cazurile în care ordonanțele de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire au fost adoptate legal, reluarea urmăririi penale poate avea loc numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a afectat hotărârea respectivă. În cazul descoperirii unui viciu fundamental, urmărirea penală poate fi reluată nu mai târziu de un an de la intrarea în vigoare a ordonanței de încetare a urmăririi penale, clasare a cauzei sau scoatere a persoanei de sub urmărire.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

14. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că practica de aplicare a dispozițiilor art. 287 alin. (2) din Codul de procedură penală în coroborare cu alin. (4) din același articol la reluarea urmăririi penale de către Procurorul General interimar și instanța de judecată contravine prevederilor articolelor 114, 120, 124 alin. (1) din Constituție. În acest sens, autorul excepției susține că după modificarea

art. 287 alin. (2) din Codul de procedură penală, prin Legea nr. 197 din 28 iulie 2016, reluarea urmăririi penale se dispune exclusiv de către judecătorul de instrucție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în speță a Codului de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate, fiind ridicată de avocatul Emanoil Ploșnița în dosarul nr.21r-83/17, aflat pe rolul Curții de Apel Chișinău, este formulată de subiectul abilitat cu acest drept, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, astfel cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Curtea reiterează că prerogativa de a soluționa excepțiile de neconstituționalitate, cu care a fost învestită prin articolul 135 alin.(1) lit.g) din Constituție, presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul Constituției, ținând cont de principiul supremației acesteia și de **pertinența prevederilor contestate pentru soluționarea litigiului principal în instanțele de judecată.**

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost formulat, îl constituie dispozițiile articolului 287 alin. (2) și (4) din Codul de procedură penală, care reglementează reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire.

20. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că excepția de neconstituționalitate poate fi invocată într-un proces declanșat doar în cazul în care normele contestate au **incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată.** Or, excepția de neconstituționalitate exprimă o legătură organică, logică între problema de constituționalitate și fondul litigiului principal (*DCC nr. 97 din 17 octombrie 2017, § 22*).

21. În speță, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cadrul soluționării recursului declarat împotriva unei încheieri a primei instanțe, **care nu poate fi contestată decât odată cu fondul cauzei.** În acest sens, însăși instanța judecătorească menționează în mod expres în dispozitiv că încheierea [din 9 ianuarie 2017] separat nu se supune nici unei căi de atac, dar poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

22. Prin urmare, Curtea reține că o excepție de neconstituționalitate ridicată într-o acțiune *ab initio* inadmisibilă este, de asemenea, inadmisibilă în condițiile în care nu sunt contestate chiar dispozițiile

legale care determină o atare soluție în privința cauzei în care a fost ridicată excepția.

23. Așadar, întrucât textul legal criticat nu are legătură cu soluționarea cauzei, instanța judecătorească ar fi trebuit să respingă cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate ca fiind inadmisibilă. De altfel, în jurisprudența sa, Curtea a reținut că instanței de judecată îi revine obligația de a verifica dacă excepția întrunește condițiile necesare pentru a sesiza Curtea Constituțională, inclusiv **dacă prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea litigiului** (*HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 82*), ceea ce s-a omis în respectiva speță.

24. În contextul celor menționate supra, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în temeiul articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale și al pct. 28 lit. e) din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională.

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 287 alineatele (2) și (4) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003, ridicată de avocatul Emanoil Ploșnița în dosarul nr. 21r-83/17, aflat pe rolul Curții de Apel Chișinău.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Alexandru TĂNASE

Chișinău, 9 martie 2017
DCC nr.21
Dosarul nr. 21g/2017